

tie mani gryúsz? a tie da jó nikas ni, dasa-
dyúros.

Kaj tikwiń jzastumsís uz wydò ustobas;
tyulen' ju dudars giústa ajz cakúta, plyúkoj
runodams: Aha! to tú mań sztuku padaróci!
Plyukoj ajz cakuła, syt ar kułakim pa kó-
kłam, pagoż uz ziemi, un sysdams, un wier-
damis uz jó, runoj: Aha! tú wiel essi jauns,
un grybi mań wacam sztukas darejt! Es' tie-
wi pawujciejszu!

Tys guładams uz ziemís zam jó cielú, pro-
sòs un tyudzòs, saciejdams:

Brolejt! Darawoj! Atłajd! Piszczyks tows,
war byút' kad ir stabuli! War byút' kad
tu napasorgowi jó! Dudars atsoka: Wo!
wýssi lauds redziéia, kad nawa jo stabuli.

Taj, taj, redziéiom: atsasaucòs gosti.

A is prosòs; Broleń na sit' mani! Rá-
dzu un paziejstu, kad tu essi styproks nu ma-
niś! Pasawieris' tikwiń, war byút', kad jań
piszczyks ir stabuli. Is tyulen' da Stabulis
(do Dudy) ajsto: kad ju wysod tur zam pa-
żuszas; wieras runodams: Aha! jań ir pi-
szczyks stabulá, bet' natajsdams jó nu zie-
mis, isoc' pyúst'; a tie náit' ni kajds bofs; ot-
kon' wiel' ju plyúkot' ajz motu un majdziejt'

ar ciełóm, a is prosòs, a is prosos; Nu! jań
ir un bofs; tikwiń pafajd' un nakauń mani.
Raiga: ir jań bofs kocz na taj tiejrs un ska-
niejgs. Łajż wali ju. Tys tyulen' tryúkstos
nu ziemís; bag da durawom, a Dudars pieć
jó; syt ju ar kułaku, un iz-stum ajz du-
rawom.

Rauga stabulót', ir jań bofs. Sauc go-
stús, un roda winim kab czupinotu, kad jań
nawa piszczyka wydò pyuszli, a Is, (Dudars)
gabalení kúka lejdzonu piszczykam, uz diga
pakortu, war itajst wydò pyúszlá, aba da-
wilkt' ju da odas taj, kad napaziejsi, kad is
tur ir; a piszczyku pòts tułajk Stabulá ity-
ka, kad jó tawarysz nu kokta stúmiás.

Wyssi brejnóios, bo rádż kad piszczyks toł
rasnoks ne kaj caurumiens stabulis.

Dudary, lejdfa un tú izstumtu nu usfo-
bas, tur pòr gudrus, Znachorus, un Czarawni-
kus; winu un utru szanawoj, ciniej, biejsòs
un czestiej.

Sze! Daudż tajdu un tórn lejdzonu ir mo-
niejszonu, a sprostajś cyfwaks, stípri tam wi-
rój, uń utram pást'óstá, a tys trezam; tresz
òtkon' tołok, un taj moz pa móžam, wyszut
řuná jt' ab tím brejnómim storp' Ziennúkám;

un cylvaks nu moztomis sowas dziediedams
ab tim brejnumim, isaklausičis, taj winim sti-
pri tyc taj wirej, jam rodas, kajba is patš
jús redzičia; gotows ir ar zwierejszonu ru-
not; kad tys ir ejsta tissa. A tie, nikó
wajrog, kaj tik poszy posoki un jzgodó-
szonas.

Daudž ir un szudiń, kotry tyc tim blé-
nim, kad ira Czarawniki, Raganias, un nu-
łodiejtas witas.

Un taj: Paklausot' Dziejwotóiu uz mo-
šom azara Razna. O kajdus brejnumus stóša
wini; ab lešu koľnu pi tč azara (kotru sauc
Wolkenberg).

Runoj kad zam tó koľna ir pokóii, szklé-
pi un pogróbi; tymos pokóius siad Jumpra-
wa nułodiejta nu sowa Tawa, skajsta luti.
Tymos pogróbus daudž ir naudas, un wys-
sajdas bogotiejbas, sorgoj tós bogotiejbas diw-
lefy Suni.

Runoj; kad neskod uz tu koľnu skraj-
dičia naktim trejs Raganias dziejwóiamas na
toľ nu tó azara, kaj jós léčia par azaru Ra-
znu; tiej uz stútas, cyta uz łopstas, a tre-
sza uz pistas. Kaj uz to koľna rakstiečia uz

odas wiersia neskajdas łodiejtas Gromotas.
Kaj komówa neskajdu newajnejgu barnu.

Kaj smiklejgi spidia ziejmas (pieczęci) da
tós gromotas. Uz goľa, kaj tu gromotu uz
myuzejbas swidia da azara, un daudž lejzonu
tom, izgódu un posoku. Kad azars cisz wajd'
un ryuc nakti, runoj kad Raganias ar waľnim
doncoj pa tu koľnu.

Ir daudž tajdu, kotry tyc tim blénim, un
stipri wirej kad ir Bury un Raganias. Un
nu tó: Bobas tajdaczkas un Pilati nagodni,
dóra siew pażytkus. Dielto wysšod ar acimi
izplatusšom bajleji stajsoj, grajzy, tiejšam
wieras uz wysšim; wysšod bez porstoszonas
nasku špeczej, niurd'; taj dóra, dieltó: kab
jós turátu por Znachórym, Burym, un Raga-
niom; zynodami ab tu łabi; kur tikwiń at-jš,
wysur jšs biejštos, un dud' winim wysšu tu,
kó tikwiń gryb.

Tysze póts Bazniejckungs runowa: jam
poszam bičia tajda nutiksžona: Is dziejwowa
neskod wina Parafia zam posza rubieža Kry-
wu ziemis. Kad atbrauciá da tós Parafias
dziejwot'—Pasciečia jam tyuleń un žalowós,
kad tyma, a tyma soľa ir szpetna cisz Ra-
gania, kotra grozni mok raganiat', un posza

nu to nasalidz. Bazniejckungs pasaucia já da siewim; atgóia. Pijamia ju Bazniejckungs wysautobok, runowa ar ju mirejgi; un isocia prasiejt' kab ieju abczarawotu; Jej atsaciécia: Nu! kaje éš tiewi Bazniejckus waru czarawot'; cytus, to cyta lita!

Bazniejckungs otkon iej runowa: es pots tiewi prosu un tyudzu abczarawoj mani. A iej nikó nawarécia; ajsto: kad niko zynowa, nikó mociécia.

Tufajk Bazniejckungs pasaucia starszus tós Sofas un pisciécia kab tú Bobu nuwastu zam zwaniejcas un kab ar wierwiom nu Zwomnu łabi atpartu, un nu sofas ju jz-dziejtu, taj un padarécia.

Wyssi laudś tos sofas kłapaticios un biéiowos ab Bazniejckungu, un runowa. „Tiej Ragania, ku nibieis Jám padarejs.“ Bet is wyssim atsaciécia: „Nasabiejstot' Barni! Kas tar nuciéiu iksz Diwa, un Ju miloj; tajdam bez walis Jo, nikó słykta nadatikś.“ Un patizy biécia wasats, un Diws jam wyssur bto-gostawiecia:

Bet nu utras pusies, runowa tys patś Bazniejckungs; kad waiaga byut' cisz protiejgam iksz tiososzonas; ajsto: kad na wyssi ti,

kotry nu ócu pasawierutis bajleji un grozni, ir słykti laudś. Cieszki tys ir: kad zam naskaista waiaga, ir sirdś wysugudiejgóka un cnotliwa. A cieszki tys ir: Kad zam waiagskaista un prysza ir sirdś launieja un małna. O! kaj daudź newajnieju sadadzynówa un nuslejcnowa neskod! Jo grybit', es jums ab tú pastóstiejszu.

Grybim—grybim—wyssi atsasaucias.

Tysze muns Bazniejckungs. „Myńzeiga gajsmie, łajspiejd' jam.“ Biécia taj, kad isokś runot' ab Burym un Raganiom, kaj sieniok ar winiom nełajsniejgi darécia; tó: nu žatuma net' osoras bieras nu ócu; a nu bajlis moti uz gotwas cielas.

Taj Is runówa: Isokums ticieszonas, kad ir Buri, Czarauniki un Raganias, pait', pyromek nu wóiuma laužu. Laudś kotry biécia gudróki; kotry zynówa un prúta kajdas wodiejgas aba palejdziejgas Zólás; bet' grybadami kab nikas ni dasazynotus ni dasagódotus ab tóm zólom, un kab jús turátu por gudrus; otkon kab un turat' pażytku; dudami tós zólás; diel abmoniejssonas, darécia wysajjus znakus brejniejgus; kaj tó: szeptécia, niurdécia, splówia, kóścica, krystiecica, un darécia kajba.

bezprotiejsi; dielto kab abtumiejt' lauds; un kab apturāt' wordu Burs, Czarawniks aba Ragania, tys ir: gudrajs.

Wyssi mieš paziej-tom, kad cytwaks wysod ir wójs; Kaj mieš essom tikawi un grybóm zynot' nokuszas litas, kaj nutiks ar mums un ar cytim. A sze! tyulen' atsaródas Moniejtoi, kotry lilčios un runówa; kad mieš mokom, warym algodot', un zynom noku-szas litas; a daudz sprostu laužu, nu wótuma tye winim, un tajdus poršauciä par waražbitim, un Divredzim.

Aba, kad cytwaks na tur wiesielejbas, diel-atnieklešzonas jós: pyrmok Diwa tyudz; a uz goła gotows ir prasiejt' palejga un nu goranaszkiejsta. A tie tyulen' atsarun tajdaks, kotrys runoj: Es tiew palejžiäszu caur buršonu, tys ir caur palejgu naszkiejsta Gora, a wói un sprosti lautieni tye tam.

Atrybszona un grybieszona padarejt' kajdu launumu tuwakam nu sirdis, dawad slyktu cytwaku da tám kad gotows prasiejt' palejga waitna. A sze! tyulen' atsarun Moniejtojs kotrys runoj: Es jam padarejszu sztu-ku, kad ju sagryžš naszkiejts gors: es jü pormiejsu por Žogótu, un nuskrýš pa pasauli, aba

por wytku, ä wói un sprosti lautieni tye tam un jüs biejs-tos.

Aba, jo pujs kajds; ajzamilóšis cisz iksz kajdas miejtias abò Sivitiäs; a iej; jo naimiloj jü; tudajk tys püjs gotóws mieklel' palejga nu naszkiejsta gora, kab tikwiñ tiej miejta da jo daléiptü. A tie tyulen' atsarun Moniejtojs, kotrys jam soka: Es tiew palejžieszu; un padarejszu, kad iej posza picé tiewi staigos, kad iej piec tiewi kaltiñ kals, a wojs un sprostajs cytwaks tye tam stipry.

Otkon, ticieszona kad ir Bury un Raganias pai' wiel nu tajku pogoniskü.

Na tikwin pi tymšu pogonu; bet' un pigudróku pogonu, kajdi bieia Gréki un Rymoniszy, daudz bieia Diwu un Divicniu. Na tikwiñ sieukura cnota, turéia sowu ejsu Diwu, bet' un wyssuszetniejgokas na cnotas un launiejbas, turéia sowus diwus.

Un taj: bezkaunieja Sivit's Wenera bieja turata por Diwu un globiejtóiu, wyssojdas bezkauniejbas un launiejbas.

Bachus dzarojs, bieia Diws un gfbieitojs dzaróiu un tajdaku.

Merķurišs bieia por globiejtóiu un Diwu, Zaglú un šlapkañiu.

Beŕ kùrže, mań wysus izskajiet' un abrakstiet' ; ar winu wordu sókut' : sienkura lita tureia sowus Diwus un diwienius un sorgotóius.

Un taj mieży léli un mozi, ajaugi, siewkurajs kùks, Plówas, Pukies. Liknieš, Kofni, Upiáš, Azary, Iwrs, wysajdi wiei, Łupi, aŕgli ziemis Ziwš, zwieri, Putni, Torpi, cnotas un wysuszpetniejgókas nacnotas, tureia sowus Diwus un diwienius, ejsok sokut' : tik biéšia Diwu un diwieniu, cik litu uz pasaulá, cieški un taj biéšia: kad winá lita, tureia diwienius łobus un stýktus.

Taj to, daudz tureia Diwu a ejsta Diwa nazynowa !!

Pogoni gódowa un ticiéia tam, kad tús diwienius waréia caur uparom ; ťyugszonom, uń dzismiom padarejt' siew zelejgus : tú sobu sauciá pa Łaciniskam Inkantacio (incantatio).

Ticiéia, kad caur neskotrom ťyugszonom un sposobim tús ťyugszonu waréia paciakt' myrunius nu gróba ; un tu sauciá pa Łaciniskam Nekromanciia (Necromantia).

Ticiéia, kad caur tim diwienim waréia saprašt' uh atgódot' nokuszas litas: biéia tod

Diwredzi, a tys sposobs sauciáš pa Łaciniskam, Diwinciia, Augurya, Auspicia (*Divinatio, Augurium, et Auspicia*).

Ticiéia, kad caur ťyúgszonom da tim diwienim, waréia isprasjejt' un padarejt' : Mierš, slimiejbas, un pieszkas smiertiáš, a jítú sposobu, sauciá pa Łaciniskam Maleficiia (*Maleficia*).

Wiréia, kad caur tim diwienim łobim un launiejim, waréia isprasjejt' barnim augúma, spaka, próta, un łajmies, un tu sauciá pa Łaciniskam Sortilegium.

Ticiéia, kad caur diwienim wysajdas bezkauniejbas un nagudiejbas, waréia isprasjejt' łajmi da milejbaj ; da sawiežszonaj un jwiežszonaj cytús da na łobim dórbim, un tú sobu sauciá Filtra (*Philtrea*), pa Łaciniskam.

Un taj tolok, waratum ab tu cisz ťigí runot !

Tiej tó timsiejba Pogonu, dagóia storp timsim laudim, un da myšu łajkim. Nu tósze pryczynas pagóia ticieszona kad ir Bury un Raganias.

Wysulełóka ticieszona kad ir Bury un Raganias biéia sieptinpacmyta symta godu (1700) a wysauwajrog Wociszu ziemie. Tu-

Łajk to: daudź newajniejgu Siwitiu netajśniej-
gi sadadzynowa un abslejcynowa. Jo gry-
bit', pastóstiejszu jums ab tu, kaj bićia;
Grybim, Grybim! wyssi atsacićia.

Sieptiehpacmyta Symta godu, bićia lėli
wajdi Szwedu ar Wociszym, tymò łajka, jau
zynoms kaj wajdu łajka. Wociszu ziemie
nabićia nikajda paradka ni miruma. Na bić-
ia nikur, ni winas dinas, kab nanutiktu kajda
nełajmia.

Tur wyssu sòtu, cyta wita satù neskaś
sadamzynowa. Tur atròda pakortu, cytur nu-
systu, aba nuslejcynotù, aba pordartu da smier-
tial cyłwaku. Tyma moła łopus neskas nu-
syta, cyta wita nugyzià. Tyma soła łupy
stymowa, a cytymo soła łupy bez ratunka
spròga, az winu wordu sokut', wysur nełaj-
mieś un namirs rodiećòs; tos wyssas nełajmieś,
sprosti laudś wyssupyrmok darakstiećia un iz-
tyka uz Burym un Raganiom.

Tajśniejgi runodams; lejda tułajk bićia
okły Pryncy un Kungis; ajsto: kad wini pis-
cićia Suda wiersienikim, kab kur tikwiń iz-
dziers, ab kajdu Ragani aba Buru, kab tyu-
leń jù giwtu, sadynotu cituma, un mu-
ciejtu.

Waryt' poszy saprast', kajdi bićia augli
nu tós píciejszonas. Oto! jo turėia kas sir-
di uz kajdas Siwitiàs, un pasciećia. „Jej ir
Ragania (Czarownica)“ tyulen jù un paia-
mia.

Bićia kur Siwitiś łoba Sajmienica, łoba
strodnica; jo pi jòs łupi tabi wiadiàs, łabi
augà, guwiàs pinà łabi diewià, jo Kajmini-
cas, nu pawidtejbas pasciećia ab jù taj: „Jej
łabi wyss wadòs, ajsto: kad ejstini mok raga-
niat'“ Tyulen jù jàmia, siećia un wiedia da
Suda Wiersienikim.

Abò, jo bićia kur gudra un prótiejga Si-
witiś, kotra na winam łabi padarećia, aba iksz
slimiejbas ar kajdom Zólom palejdziećia. „Jej
gudra; iej ejstin Ragania ir: un tyulen jù jà-
mia un cituma sadynòwa.

Aba jo kura miejta cnotliwa, łoba strod-
nica, aba skajsta; kotru wyssi milòwa un lu-
bićia, a jo: iej pujszus smodiećia, dieltò: kad
bićia aba łajdaki, Dzaròi aba zagli. Pasau-
cià kas nu sirdis, kad iej ir Ragania; ajsto:
kad wyssim pujszym nesku padarećia, ajsto: kad
wyssi pujszy pieć jòs słopts, tyulen jù jamie
da cituma.

Aba, cyta, kocż niko nazynowa, ni zòlu,

ni kajda gudrúma, beŕ grybadama, kab jós cyti biejtus; grybadama kab jú turatu por gudrunicu, kab turat' pażytku, un kab jú szanawótu; poszą stiewi pasaucià por Czaronnicu.

Tajdas Siwitiàs wysur gjuścièia, sadynowa cituma, un mucieia ar wysasjom brymiegom múkom; kab pisaziejtús da sowu burszónu, un pasćiejtú kajdas wiel ir jós tawaryszkas.

Jo tós sagjútás Siwitiàs, bièia słyktas aba bezkauniejsas dziejwis, runowa ab jóm taj: „Jús dziejwia roda, kad jós ir Raganias.“

A jo bièia gudiejsas un cnotliwas dziejwis; tuŕajk runowa ab winiom. Taj! jós tikwin ródas newajniejas un mirejsas kaj jàreni; dieltó: kab wiglok waratu abmoniej' cytus.

Jo kura nu tus neŕajmiegu Siwitiu, nu bajlis múku un smiertis trejsiecia; to runówa ab ju taj;

O Wieryties! wieryties! jaú torps Sumienia graúz jós sirdi, un dóra namirejbu.

A jo kuras Siwitiàs bièia drúsas un drúszy runowa ab sowu newajniejbu; tod laud:

ab jom runowa: „Waŕns dadud jom drusuma un smietuma.“

O! kaj tuŕajk bièia okty, timsi un Wier-siniki!!! Tom neŕajmiegom uparom na die-wià ni ŕajka, ni spogoba da parodiejszonas sowas niewajniejbas, a jo kas atsawazejtus jós ratawot', tys ir ajzastot', un por jóm runot', tys bièia turats por wysnagúdiejkoku cytwaku.

Zymit' že kaj, un ku, laud's sprostri runówa ab tom neŕajmiegom Siwitiom, kotras saucià por Raganias.

Nazynom; wyssi atsacieia.

Oto taj runowa: Kad jós warèia skryt', waj uz tóptas, waj uz slútás, aba uz pistas pa aukszy, taj kaj putni. Kad jós kas nak-tis uz koŕna tajda, a tajda skrajdieia. Kad uz tó koŕna ar waŕnym doncówa, un ar waŕnym dasaŕajdià wysasjdu nagudieju un bezkaunieju dorbu. Kad nu waŕna abtur spa-ku un gudrúmu, un tim lejdzonu daudz runoj blèniu.

Wiel pastóstejszu júms, kaj jos stro-piecia:

Tos newajniejas Siwitiàs: wysšupyrmok nuplesz nu wysšu drebiu, net da pýkúna!

pieciok abskuž' ar brytwi motús uz gofwas, un nu wyssu witu kauniegu. Pieciok pływku pa wyssam dasiń un pakor da machinas diel muku patajsiejtas; un isoc muciej' ar wysajdim naizsaciejim sposobim; rukas un kóias un Machinas taj jz-stip; kad kauły iz-j' nu witas, gofwu smidz ar dziełza stiejpom.

Cyta siwits' wóia, un nawaradam izturať sopieś, kocz newajniejga, beť nu sopiś da wyssa pisaciejstos, ab ku tikwiń ju wajcoj.

A tos kotras bičia citokas un styprokas, un nagrybičia to runot', kó pa wyssam nazynowa; tajdas trejs' aba czeťras rejzias atajdia, un ,otkon uz jaun jemiã uz mukom.

O kaj leťa bičia jus neťajmia! Raudot' waiag piminiedams !!

Jo łajka mukas, kura nu letas sopieś, acś sowas uz wyssom moťom gruzičia; to lauds runowa klikdami: Wierytieś! Wierytieś! kaj iej ar acim mieklej sowa bryűgona, Wwaľna.

A jo cyta Siwits' łajka muku, byudama pa wyssam bez pimineszonas, un nu slobuma ať turčia izpatuszas, kajba wina wita wier-

tus. Tufajk kłidziã laudś: „o Wierytieś! Riedzot' kaj iej ar pryću wieras uz naszkiejsta gora, sowa bryűgona.“

Lejdzã tós, kotras tyuleń nu isokuma muku, nu sopiś, dasazynós da wyssa, ab ku jós wajcowa; kocz bičia newajniegas: Taj un tós, kotras stipry izturačia mukas, na runodamas tó kó nazyna un nasaprot; bičia turatas cituma, a pieciok newajniegi aba sadadzynotas, aba nuslejejnotas.

Tie wyssi Sajminiki pawajcowa, saciejdami: Dielkoże Bazniejkungi uz tajdas neťajniejbas un tyraniejbas nikó narunowa?

O mili Bróli! Bičia tufajk daudź Bazniejkungu, lejdzã tynsu un oktu, kaj un laudś sprosti. Ejsťin, kad bičia daudź gudru un abskajdrynótu Bazniejkungu, beť nabičia zwalejts winim runot' un pór tóm neťajmiejom Siwitiom ajzastótiś, a jo kurs atsamielčia runot', tó ju lauds turčia por inajdniku wysas Wociszu ziemies. Pagodóit', kab tagad kurs Bazniejkungis isóktu runot ab myűsu badom, apsiűszonom, un ab neťajniejbu, kajdu muina dóra, tyuleń ju skarżejtu aukszok, kad is laudś buntawoj pret Wiersienikim, kad is majsa paradu, tajže pat' un sienioł bičia. Raud-

dowa kłucem, uz apsziszonas Zienniku. *Beť* Brolejszy! *waiag* jums zynot' kad tyna *Wo-* cieszu ziemie moz ir Kataliku, a wajrog *Lute-* ranu ticiejbas.

Diws zyna, kod, un kajds gofs byutu taj netajniegaj netajniejbaj; kab na wins *Baz-* niejckungs *Jezuita*, kotram biéia words *Fri-* *deriks* a pawordie *Spee*. *Is* byúdams itgu łajku pór *Spowiedniku* tús sauktu, *Czara-* wnicu un *Raganu*. *Zynowa* łabi nu *Spow-* wiediu, jus newajniejbu, un netajniejbu *Wier-* sieniku.

Nawaréia ajzastótiś pór tom netajniej- gom *Siwitióm*, ajsto: kad ejstin jsoktú laudś runot: kad un jú, jós abraganiéia.

Nawaréia runot' ab jús newajniejbu, aj- sto: kad nikas jam natycatu, un byutu pots iksź nagúda.

Nawaréia runot' *Súda Wier*sienikim, *Pryncym* un *Kungim*, ajsto: kad un wi- ni biéia tymśi lejda kaj un laudś sprósti, un turatu ju por jnajdniku wokiszu zie- mies.

Kúze is tod dóra? *Oto!* parakstiéiagro- motieni, iksź tós gromótas, gajszy parodiéia kad runas ab *Burym*, *Czarawnikim* un *Ra-*

ganiom ir ejstos jgodoszonas. *Parodiéia* nu kajdu pryczynu jús pasaucte pór *Czarauni-* kim un *Raganiom*. *Rodiéia* kaj netajniejgi, cieszki nu sirdis, nu pawidiejbas, un nu spró- stuma jós skarżej. *Kaj* bezmitasirdiegi jós- gjústa, sadynoju cituma, komoj un muciej, pre- tiwiegi wysajdaj tajniejbaj; ajsto: kad na zwólej winiom, ni wina worda paściejt' diel parodiejszonas newajniejbas, un matu uz jóm jg- godótu.

Iksź tos gromotas prósa ar osorom *Kic-* nienius, *Pryncus* un *Kungus*; diel milejbas *Di-* wa prósa, kab padarejtu gošu taj lešaj netaj- niáj, un netajniejbaj.

Pasastarawowòs tysze pots *Bazniejckungs*, kab tu gromotu drukarni iz-drukawótu.

Tós tod gromótas jz-drukawotas, pa wys- som mošom un pušiom izgójia; un ejstin ad- daréia acś *Kieninim* un *Pryncym*. *Tyúleń* pieć to: moz pa mozam porstóia muciej' ne- wajniegus. *Gudróki* un gajszóki laudś por- stóia tam wirejt' kad ir *Bury* un *Raganiás*; tikwiu wiel tyc tam myusu *Broli Zienniki*; *Mieś* tikwiń *Zienniki* ticom tom *bařamúś* twam un blénim.

Redzót' *Broli* un *paziejstot* łabi: kad *Kur-*

gi gudróki ir pòr mums; ajsto: kad stajgoj da Szkołom pa diesmit' un wajrog godim; wujcòs wyszajdu zynoszonu. Skajta wyszajdas gromotas; braukoj da swieszom ziemiem un ajz jwra, diel tó: kab wajrog redziat', wajrog mociat' un zynot', un byt' gudrokim. Pawajcoit' jus, waj wini tyc tam kad ira Czarawniki un Bury un Raganias? Ni cik moz na tyc:

Tajpat', myusu Bazniejckungi, ir wujciej-ti zynoszonas Rókstus Swatus; skajta wyszajdas gromotas un pasaulejgas; ir pòr mocietóim myusu, na tikwiń iksz litom gorejgom, bet un pasaulejgom, wáladziejgom da tajciejgòs dziejwieś. Wajže wini tyc tam kad ir Bury un Raganias? Na tikwiń poszy na tyc, bet un mums pisoka, kab mies natycatu-miem tim laudim.

Wini tikwiń mies Zienniki, nu sowa spro-stuma, tycom un biejestamieś tus Moniejtóiu un tajdaku.

Otkoń uwažeit' poszy: Ira kajda Wal-ksi nu Ziemiku, cytwaks gudrajs, Zna-chors, Diw්ර්ර්ර්ර්ර: Wyssi pa sótom jò biejs-tòs, sauc por Czarauniku un runoj... O!

is kù gryb tu war padarejt'! Jo lėts sztu-kars!

Wajže winu rejzi tys lėts sztukars ir fa-bi nustrópat's, sasysts, un ar rejkstiēm sa-ciersts nu Kunga, Junkura, Wojta, aba nu cyta kajda sowa Wiersienika, un war byt', kad na winu rejzi un newajniejgi ir saciersts. Kab is turatu tajdu spaku, kaj jws ab jū godiūt'; Wajže is nepadarejtu kajdas łobas sztúkas sowam Kungam? Ejstiń neatfajstu, bet' padarejtu. Diełkóže napadora? Ajsto: kad nikò nazyna, niko na mok, un nawar.

A Kungs nasabiejstos jò, na tyc jò spakam un warejbaj.

Tajže pat' un mums waiag darejt', jò dziertieši kajdu lilėiutiś; kad is ir Znachors, Diw්ර්ර්ර්ර; kad is war padarejt' sztukas, dru-sy jamis ajz łobas, kłógas, dud' jam tabi pa mugoraj, un iz-dzińń nu ustobas, nu Satas, kaj sūni kajdu, ruciėiu niko słykta tiewna-padarejs; tikwiń sorgóis, kab ar ju wina wi-ta na-ėstim ni dziartim; ajsto: kad zólās tru-tiniegas un wodiejas (jo jòs paziejst, kaj pyr-mok runowu) war jbiart' dzieryni, aba jswisť ědini, un tiew ajzwodiejt'.

Otkon Broli! waj dziedciot, aba waj

redziot', kab nu tus, kotry saucos por Znachorym, Warazbitym, Czarawnikim, Diwredzim un Raganiom, kocz wins byutu gudiejs, enothivs un łobs cytwaks? Nikod! niwina! Wyssi ir Dzaroi, Natikli, Łajdaki un Zagli, ku nu tiewi iz moniej, tyulen por-dziar.

Bet' mili Kajmieni! Wieryties jaŭ na toł ir wokors! o kaj itgi szudniŭ ajzarunowamies; łajks ir it' da satom. Nokusza Niedielá, jo zwólejs Diws jós mums dagajdiejt'; runoszu jums ab Załomim un ab apwaldiejim nu naszkiejsta gora; es' piminiu łabi, kú ab tú runowa muns Bazniejckungs.

Bet' kolejdź szudniŭ izaskiersimies, pasciejszu Jezupam, kaj waiag darejt' ar kałtunim, kab nu jús bez sopias, bez Doktora, un bez łetas izduszonas naudás izaleczejtis. Oto taj:

1. Kab tys, kotrys slymoj uz kałtunim, pa wyssam brandiwienia nadzartu, aba reszy, un pa druskaj, ajsto: kad nu brandiwienia wysudrejżok kałtuni sasawielás.

2. Waiag kałtunus pa mozam, pa druskaj padciarpt', Bet łobok taj: Waiag wys-

sus motús gołwys ar kałtunim uz aukszu padciarpt', un sasiť motús, ar citu pfonu aukléni (sznurek) nu citu digu aba nu szołka sawiejtu; tú aukléni, kas diw dinas ciszok sawiat' un sasiť: pòr puš utra goda, aba un drusku ej sok; kałtunus nu gołwas ástos, un karyniás uz na daudz mótu; tus motús ar kałtunim wary drusy atciarpt'; un ejstin byusi wasals.

Bet' pieć to: starawieis gołwu wysod turat' syftuma, tys ir: kab wysod gołwa byutu abklota, ar syftu un łobu capuru: un moz pa mozam waiag ju dajwciat' da sołtuma; bez tos waktiejzonas, cistim łetas sopias gołwa, un otkon war sasawielis kałtuni.

A jo kas atsawažejs rejzia abciarpt' wysus kałtunus, tys wysod byús styms. War palikt' por kałeku myżam; un cieszki mierst.

Nokusza Niedielá, kad wyssi Sajmieniki sagóia da Powuta sátas; na bičia jo tutajk sáta, ajsto: kad nugóia apraudziejit' stymu sołwu Kumu.

Wyssi gajdicia jo cisz, ajsto: kad grybičia dziediejt', kaj is runos ab apwaldiejim nu naszkiejsta góra; un runowa storp sawiwim taj:

Naktis Litauniu, Buru, Czarawniku, Diwredziu, un Raganiu, ejstin kad nikas nu mums jús naredziéia, tikwiñ ab ïm dziedziéiom un dziedžom; Tawy myúsu tajpat' dziedziéia, un múms runówa, a Powuñs, taj gudri, taj skajdri, ab tú múms runówa; kad wajrog waiag tyciát' kad jús nawa, ne kaj, kad wini ira.

Bet' apwaldiejtus nu nałoba gora. na winu reži tropiéios mums poszym redziát' pa Bazniejcom. Ot! un nasieñ myúsu Parafia biéia tajda nutikszona ar Siwiti nu Kruga Borysowkas; kotra caur myusu Sótu porgóia; Diws zyna kaj brejnijeji kłajgodama, un lút' bajleji matódamis.

Kad taj wini runowa: Powuñs pa mozam igóia da Ustobas, un taj atsasauciás:

Nawarym taj runot', kad nabiéia pawysam nikod apwaldieju nu naszkiejsta gorara; ajsto: kad turyñ iksz Rokstim Swatim, Waca un Jauaná Istodiama, ab apwaldiejtum nu na łoba gora.

Tam wyssam, kas ir parakstiejs Ewan-gielúma Swata, pawinny mies essom ticiát' un wirejt'. Bet' ku laudís runoj ab apwaldiejtum nu na łoba gora, ni moz mozumienia

nawa prawdas. Ir tajda slimiejba, kotra cyłwaku swajdá, daspiž cyłwaku ar wyssajdim bofsyn atsasauktiš; un ar wyssajdom mielóm runot'. Cyłwaks taj stymóiams palik' dzattons, jz-kaist', sasakomóios, un abstobšt; a jo otkon sasłymoš un ikkrys karstini (kaj Dorktori sauc parcxyzma) tułajk palik' cisz stypris un lúti dziusz, taj kad cik laužu nawar jo piturát'. Kłajgoj, matóios, izatáužoš wysajž, un wyssajdas brejnijejas litas runoj.

Zienniki redzadami tajdu cyłwaku, runoj un tyc: kad wyda jó watns ira. A jo stymajs iz-dzierdieš kad taj ab jù runoj, wiel wajrog paliks stym, un gódoš kad is ejstin ir apwaldiejs nu naszkiejsta gora. Tułajk, tys nełajmiejs, biejsis jwdinia swietieja, biejsis Bazniejas, biejsis tyugszonu, un biejsis wysusu Swatu litu.

Mili Kajmieni! jo redziesit' tajdu cyłwaku; na biádzit' nu jó: nasabiejstietis jó; pjamit' ju da sowas Satas; pabaróit' un runóit' ar ju mileji, un nasawažéit jam runot', kad is ir apwaldiejs nu naszkiejsta gora; ajsto: kad caur tajdu runú ju porbajdiejsit', un lefo-ka slimiejba jwiásit'.

Tajdam biediejgam cyłwakam waiaġ Dok-tora, kab jŏ ratawòtu nu tos slimiejbas.

Bet' cieszki tropos mums redziat', Bobù aba kajdu cyłwaku; kotrys, tuktyś, sorkons, wasaś, styprys; matòś, kłajgoj, roda, kajba Ńs byùtu apwaldiejts nu naszkiejsta gora i lauds łomoj; dud winim wysajdas pataj-miaś, un wysajż bajdiej. Tajdu jamit' drusy; sasitu nuwiadit' da Wiersienikim; a tur ar rejkstiom jz-dziejś nu jò wałnu. Ir tó: ne apwaldiejts nu nałoba gora; bet' Filuts, Moniejtojs, kotrys gryb nu jums: naudu jz-moniejt', jŏms porbajdiejt'. Is lejżda ðora, kaj Boba, kotra lilėias kad ir Ragania un Czara-witca.

Sieniok, ar wierwiom nu Zwónu, wałnus nu tajdu, dzonowa óra.

Joiś Tryzna, atsauciáš taj: Powuleń! łabi iws un gudry runoit', bet pasokot' tajźni: Waj war byùt' cyłwaks ejstiu apwaldiejts nu Naszkiejsta gora?

Powuś atsaćia: Jaù eś jums asmu runówiś, kad bića apwaldiejti nu naszkiejsta gora, kaj miéś turom un skajtom iksz Rok-sim: Swàtim; a jo: sieniok warėia byùt', tod un tagad' tajpat' war byùt', jo Diws grybiáš

dałajt' uz kó tajdu stropi. Bet' tagad' nasadzierdiś ab tajdom stropiom Diwa. A Filutu un Moniejtoiu daudz atsarunas; ab tŏ; pastóstiieszu jŏms diw nutiksónas.

Mista Eudza (Lucyn). Wina Siwits, taj lečas rodića ziejmiaś, kad wałns ir iksz jós. Wyysi, na tikwiń tò Mista dziejwotòi, bet pa wysšim Inflantim, ni ab kù wajrog narunowa: kaj tik ab jós brejniejgim ðórbim. Jós brejniejgi ðorbi un rúnas, pòr treim godim ðarejti, ajz-śia miáli gudrynikim un Filózo-fim (kotry ni kam nagryb tyciat', ni wałnym ni Engielim).

Runówwa tej, ar nesapròstu pa wysšam miáli; tós runas nikas nawarėia sapařt'. Cyti uz tós runas, runówwa: Kad iej runoj ar miáli Hebrajsku.

Cyti sacića: kad ar mieli Arabsku. Wys-si, wysajż, un cyti runowa: kad iej runoj ar miáli Wałnisku.

Bića tajdas nutiksónas, kad pòr ostoj-nies dinas, nikó ni ećia, ni dziara; a por' piepacmit' dinom ni mozas szaltieniás ne ajz-miga.

Jo kas piminiáš wordu Diwa, wordu Swa-tus. Kaj, tikwiń paródiejś Krystu, aba obra-

zu Swata, abò jwdini swietiejtu, aba kajdu Relikwiu. Tyuleń jù gjuściëia raustiejšzonas dziejštu; trejšëia, krytã uz ziemiš, wiãmia, un pałyka kajba bez nũiantu un pimi-nieszonas.

Ni Doktory, nikas zynowa sposobus, kaj jù ratawot; wyssi godõwa, kad ejštin iksz jõs ir walns.

Tutajk winam Kungam dagõia da próta taj padarejt: Nugõia da Doktora, un sacië-ia jam: jšim da tõs slymas apraudziejt jù. Nu gõia obi. Doktors jšõcia wajcõt' ab wie-sielejbu un sopi, a Kungs tys, tymò tajka dagõia da jõs, taj ktausam, kab iej ni radza-tu, ni dziedatu; un dałyka da jõs Krystieni, iksz kotra biëia Relikwiias Swatas; a iej ni ajzatrejšëia, ni pasakustynowõs, ni parodiëia kajdas sasamajšicjzonas.

Tutajk Doktors dasagotowõs, nu kajdas wajnies tej slimiejba pãit. Izwajcowa tabi sliminieju. Izwajcowa jõs Dzymdynotõus, ab jšokomu tõs slimiejbas: un pazyna kad tej slimiejba pãit' nu sasamajšozonas asznia, un sasamajšozonas wydõ wadara.

Pisciëia tod, kab dũtu iej dziert' jwdini

nu Aptekas (kotrys jwdins pa Aptekarskam sau-cas, *Mineralna woda*).

Bet' otkon tie bada, kaj tikwiń paro-diejš jwdini, tyuleń iej trejšt un raustõs, ajsto: kad godoj, kad tys jwdiniš ir swie-tiejš.

Tod Doktors, ku dora? Oto taj:

Dastatiëia da jõs Siwiti gudru un łobu; pisciëia taj Siwitiej, kab nikod pret ju napi-minatu worda Diwa, un wordus Swatu, kab nikod napimimãtu ab pãtiërym; heť kab iej wysod runãtu ab litom pãsaulejom un pry-ciejgom, kab nikõs da jõs nestajgõtu. Pieć cik dinu, pisciëia taj Siwitiej, kab tũ sli-mienicu kaj nibiëiš izwastu ora, un kab ar jũ stajgõtu pa plõwom un wltom prycejgom, ab azaru un õpiejti, un kab cieszki kocz na-grybadama, nu upiãš un nu Azara smialtu jwdini, dzartu posza un slymaj dutũ; parau-dzicia un slyma dziart'; ajsto: kad redziëia, kaj smielã nu upiãš aba Azara; tod zynowa, kad na ir jwdiniš swietiejš. Pieć cik dinu tajdas stajšozonas; wina dina, pasciëia Si-witiš taj slymaj. Szudiń na jszu ar tiëwi stajgot'; ajsto: kad asnu slyma, un tie wa-ru jwdinia absadziertis; bo is ira atnãšis nu

tós poszas upias, kur wakar dzierom; Paia-
miã un izdziera gtozi jwdinia Mineralna. Sły-
ma tyoadama tam, kad jwdins ir nu tós po-
szas upias, páiamiã un iej gtozi jzdzierã. Pór
picpacmit' dinom taj iej, já moniãia; piãc
tó: jsocia slyma cisz wiamt', un jzwiãmia
lefu pułku cierniu, wysajdu lefu un mo-
zu; nu tó: ua por ilgu tajku biãia pa wys-
sam wasafa.

Utra ir tajda nutikszoa.

Ajzamiersu kaj tiej wita saucas; naskur
tũ zam Wilna. Wina jauna Jumprawa, aj-
zadusmowós cisz uz sowim Dzymdnotóm;
por Sieptiejim godim ni wina wordã ni da
kó napórrunowa. Wyssi godówa, kad maus
wafns ir iksz jós. Biediegi Dzymdnotói,
wodówa ju pa wysajdom witom Swatom un
brejniejgom; izatratiãis pawyssam, bet' ni
cik napatejdzicia. Wina rejzi tiej Jumpra-
wa, bytdãma iksz neskajdas netajmies wina,
da napaziejstãmós personas, nu bajli's nagryba-
dama porrunowa. Tudajk pazyna, kad na biã-
ia iksz jós maus wafns, bet' biãia tó miejta
uparta, un luti sirdieja.

Ot! redziã muni mili Kajmieni! Kaj na-
wãag drejż tyciãt' tajdom litom,

Tysze pós Bazinejkungs saciãia winu
rejzi: kad matószonas, kãuziejszonas, runószo-
na ar neskajdu nepaziejstãmu miãli; atasau-
kszoa ar bołsu wysajdu zwieru. Bajlã swie-
tiejta jwdinia. Trejsiejszona uz wórdã Di-
wa un Swatu, un wierszóna ar bajli uz swa-
ta obraza. Na ir tó ziejmies; kad ejstin ir
apwaldiejszona na łoba gora; ajsto: kad cie-
szki (kaj dzierdiãiot páit' nu slobuma un sli-
miejbas.

A Filúti un Moniejtói war tós ziejmies tiej-
szam darejt'.

A wysuwãjrog iksz tajdom nutikszoom
nawãag ticiet' un wirejt' Siwitiom; ajsto;
kad jós nu poszas piradiniejbas ir bajlãjgo-
kas; wigli un drejż wysam ticiãiamas. Si-
wities drejzas da swietiejbas un launiejbas,
Pawidiejgas, tikawas, un lãti upartas; diel-
tó: drejżok war byt' slymas uz tajdas sli-
miejbas.

Wiel jáms druskit' pastóstiãjszu un paru-
noszu ab Załomim.

Wincés atasauciãis: Aj! fyudzu, pasok
ab Załomim! Wot, porgóiusza Niedielã nã-
skaš muna szniura Rudzus, padarãia Załomus

diviēos witoš; Nazynu pats, kù tie darejt?
jau radzāma ir izgājšzona!

Pfiu, tiu! atsasplōwiās *Powušs* runo-
dams:

Kāuūs ir taj runot', un kaj mozam bar-
nam badōtīs; un ticiāt' tam pustumam un
blēnim!

Wincēs Kaj tō: ! ZaŅomi ir pustums,
blēis, un lita godna atsasplauszonas? *Waj-*
že na zynī? *Wajže* na pīmīni? kas porgōi-
sza goda nutyka myūsu Kajmīeniam *Joniam*?
Jō szniūrus taj pat' biēla patajsieiti diw *Za-*
Ņomi. *Prawda* īs cīsz grybiēia mieklēt' *Zna-*
čhora, kab jūs jz-rautu; un kab tām, kotrys
ājz-Ņauziā *ZaŅomus* Ņobu sztuku padarejtu!
A tie, kaj īsōciā wýssi jām runot'. *Tys*
nikō nawa. *Nawaiag* tam ticiāt'. *Pamiāt'*
Namieklej cyŅwaka. *Nikō* na byūs.

Is kaj gūps pakŅausiēia! *Bet* kasže nu-
tyka? *Oto!* pyrmu reji, kaj pabarōwa Ņu-
pus ar tām cyssom; rejt wina gūws nu tiej-
runa atskrēia da sātaj, maurōdama, kaj trō-
ka, un tymō posza dina nusprōga. *Na gona*
wiel tō: *Tyma* posza *Rudini* un *Rēia* jām
sadāga, pīsierta ar tim *Rudzym*. *Kajlaž* cy-

ta pryčyñu tās neŅajmiu biēia? ejsiñ, na cy-
ta, kaj *ZaŅomi!*

Powušs. *O* *Mili* *Brōleni!* *Kaj* miēs wiel
essom timši; daudz jau ir tajdu mōtu, kur
pawýssam na tyc tajim blēnim un pustu-
nim; myūsu tikwiñ mōta ir taj neŅajmiej-
ga. *Pōr* tū, kad mies tycim un biejsamīēs
ZaŅomu, dieŅto un atsarunas myusu tieju-
mus. *Ruciēu* jūms pōr tū: kaj tikwiñ nu
jūs smīmieš un natyciāsim, ejsiñ Ņj kur re-
dziesim, Ņi dzierdiesim *ZaŅomus*.

Waiag pyrmok zynot', kas tās *ZaŅomus*
dōra? *Cieszki* dōra mozi barny, gony souwa-
lōdami un trokōdami. *Otkon* dōra pūjszy,
aba *Bobas* kajdas, tōs, kotras pa wyssam Ņi-
kō nazyna, niko nasaprut, ni cik moz namōk
ajz-wōdiejt'; *bet'* nu sirdiš grybadamas pada-
rejt' kŅopōtu, tajsā *ZaŅomus*. *Uz* goŅa dōra
ZaŅomus, *tys* pōt's *Miejstrys*, kotrys tieicos
byūt' pōr *Znachory* un *Miejstru* raūt' *ZaŅo-*
mus. *Tys* pōt's un padōra, ajsto: kad jām nu
tō: ir pažytkys, ir mōksa, czešt's un stawiā; un
wýssi jo biejsōs.

Runōszu jūms pa ajlāj; *Kaj* miēs dōrom,
jo atraššim *ZaŅomus* sowa tiejūma. *Oto* taj
runōiam: *Waiag* mieklēt' cyŅwaka, wā-

iąg daboł: Znachora, nu tos, aba cytas Sólas; tys ir: Aba nu Parafias Kawnatas *Putyra*. Aba nu Rejzielniś Walkstis *Mieša Wiepra*. Aba nu zam Łudza *Cierycha*, aba tim lej-dzonu laužu. Kuže un kaj, tys pasauktś Miejstrys dora?

Ar leku gryutumu pasaiamas atit' un jz-raut' Załomus; daudz waiag kłaniejszonas un prasiejšzonas, kolejdź pasciejš tīs wordus: „Ła-bi, Atiszu.“

Kolejdź is atis, jau tie sata starawōios diel jō brandiwienia, un łoba ědinia pigatawiej.

Kad jau atgōia; wyssupyrnok waiag ju łabi pidzirdiat, un łabi pabarot. Piec rej-tieszku un atsapyšzonas, soka siewi wiašt' da tōs witas, kur ir Załomi.

Ap-it' załomu aplejk nu tolinis, wieras uz jō bajleji dalejkdamś tikawieigi, brejno-ias, ar gotwu un pļacym kustynodams runoj: „O! tie na sprostajs Miejstrys biēia! „Tie lels gudryniks darēia! O tie! uz daudz szkōdiu ajzgryziā, uz łupim, uz lađdim, un uz Akom! Waj, waj! Mać poszam bajšt' ir da jam dasastōtiš!“

A Sajmieniks un Sajmienica tō szniu-

ra, kur załoms prōsa ju kłaniejdamiś: Eyt-dzam, jz-rauñ. Głōb mums nu badas un nē-łajmieś!

Is atsoka: Łabi — ku darejt'; atsawažej-szu, jz-raušzu; bet' ku mañ pōr tu dāsīt'?

Tie jam sulēj nauđu; sulēj dud' łabiej-bas un wyssa kō tikwiñ gryb un prōsa. Piec šon gara torga; Znachor ap-it' letu gobō-łtu Rudzu, aplejk załoma; un runoj: Ity-hnō gobota kurū apgōiu wyssuwōdieigoki ir Rudzy.

Sajmieniks ju wajcoj: Kuže mums ar imi łdarejt'?

Znachors atsoka: Nazynu, nazynu pōts. Na kú cytū, ar jom wajdzies darejt', kaj sa-ładzynot'.

A waj! waj! wyssi ajkudz, tō lefa szkōtdia!

Znachors. Piec itgas godōszonas atsau-bas taj: Nu! Kū tii Diws dās! Et! atwiē-dit' mañ tōs Rudzus; bet' tyudzu namaj-sot tus kļūlenius, kotry tiw bywś, nu Zało-ma, ar cytim; tyudzu namajšot, es pōts jus sa-ładzynoszu.

Łabi, atsoka Sajmieniks; łabi jam siew. Pieciok Znachors pisoka atniāšt' mañli itid

wacá skrytulá, un diw łobus mitùs. Da-jt' da Załoma. Porsakrystas, a pieciok neski da druskù szepceje. Wyssi lauds wieras uz tó ar bajli, un brejniejòs; kaj ókty, nawáradami paziejt' jo moniejzónas; ajsto : kad caur krystu jsauc palejga Diwa, a caur szepcejszoru palejga Wałna. Wajze nasapritot tó Broli ! Kad Diws nawar byút' draudzi ar naszskiejstu goru.

Pieć tós szepcejszónas, kajba ar bajli, raun załomu, un iz-raun. Cyssas tó załoma tryn ar rúkom, gruziej, pyn (kręci) ilgi; uz goła; imidz cyssas mauli; páiam mitù, un syt, syt nu wyssa spaka tós cyssas, aplejk maulis stajgodams. Pikuś. Drusku atsapyúzós, un otkon páiam utrù mitù, un wiel syt ilgi cyssas runodams: Kaj es trynu, łaužu, un sytu tós cyssas, taj un tu cyłwaku, kotrys padarëia itu załomu, komoj sopieś un ślimiejba łauž.

Tús lauds kotry aplejk tie stou, kotry uz wysur dórbu ar bajli wieras, wajcoj tys Miejstrys. Waj gona sist', waj wiel waiaga pakómot'.

Waj! gona, jau gona sist', wyssi ajzklidz.

Porstoj tod is siśt' mauli un cyssas; un taj runoj da Sajmienika: Nu! Kajmień! jau tagad nikò nasabiejstis. Essi spokojnys, jau wajrog nadarejs is tie sztuku; tikù, tikù, kù dziejws pałyka; ropoj tagad' wiel' pa zicmi.

A tyma pòsza dina, utra kajda soła; ajz-symoj cyłwaks piezki; Klidz, prósa palejga, ropoj pa zicmi. Wajcoj jù, kas tiew ira? Kas tiew sop? Is nikò neatsoka, tikwiń niurd'.

Wyssi dasagodoj kas tie ir; ajsto: kad dzierdicia, ab Załomim padarejtim tyma wita, zyna kad nuwiädia Znachoru; a wysuwajrog kad un tys stymajs ir stawynots pa druskaj pòr Boru.

A ti diw Eajdaki pyrmok ar siewim sasarunowòs, kaj darejt'—taj:

Es padarejszu Załomu; a tiewi nuwiàs diel jz-rauszónas jò, kad tu rausi załomu, un kad jù kòmośi, trejsi un syssi, es tyma dina stymòszn un wajdziejszu; a obicim mums byuś pażytkys, byuś stawia, un ôbieiu lejda biejsis.

Ejsiin piminu, tissa ir: kad tyma tajka, kaj Iws Wincés runowi; myusu Kaj-

pieniam Joniam diw gūws nusprōga; eistyn tys nabiēia nu prycozynas Zaŭoma; bet' nu slimiejbas kajlas nibiēis.

Wincēs. A kōthelže pi cytu Sajmieniku, pi wina gūws ni stymōwa, un nanusprōga, kaj tlikwin pi wina Jonia?

Powuś. Dielkō tiej neŭajmiejba nutyka mañ, a na cytam? Dielkō, muna gūws nusprōga, a na muna Kajmienia? Dielkō, pi mani numyra tys aba tiej, a na pi cyta? Dielkō, taj nutyka, waiag wajcot' pōsza Diwa.

Zynot poszy ŭabi un saprutot, kad siewkura Zōlejie tur sowu spaku aba palejdziejsu aba wodiejgu. Otkon ir cyti ŭipi, taj progorejgi un nasasorgōiani (nalejdzynodamz cykwaka da ŭupu) kaj daudz laužu, kotry pēŕszōnas un dzierszonas ir lūti progorejgi; tolejdž ad' un dzier, kolejdž ajstymoi.

Tropieios mañ poszam cik reziu redziet, kaj cyta gūws ir uwažna iksz łasiejszona Zōlis; kad dāis da kajdas zōlētias, pāwuś, un pamiās. A cyta gūws taj nauwažna; kajda patiks zōla, tajdu gūsta un ad'. Tajdas to warēia byūt' gūwias Jonia.

Paziejstom mieś wyssi Zōlu, kotra aūg

pa mořom Azāru, Upiu dyūntotu, un pa pwtym. Zōlā, tiej saucas pa Łaciniskam *Cyrcuta*, pa Leszyskam *Szalei Jadowity*. Aba zōla aūgama ab jwdini, kotru Leszy sauc *Wticha*, tōs zōlās Rudin ir cisz wodiejgas ŭupim; kura gūws absaezsis tū zōlu, jo nadūs drejza palejga, ejsiin nusprōgś. Bet redzom: kad reszy kura gūws absaadas tūs zōlu.

Warēia tod gūwias Jonia, tutajk absaeśtis tu Zōlu.

Piminiu eś tu neŭajmiejgu nutikszonu! Bet', otkon piminiu ŭabi; kad tyma posza rudini, wyūsu mujža, tajpat' absaadiās gūwias tōs zōlās; czeŭrās uz tiejrūna nusprōga, a diw atwiedi dziejwas da mujžas, un tik winu ŭatawōwa, un utra gajsa. Otkon warēia gūws Jonia nusprogt nu kajdas slimiejbas.

Wincēs. Nu! war byūt', kad nusprōga pu absarejszonas zōlās; bet na nu slimiejbas; ajsio: kad nikur tymo goda ŭūpy na stymowa, ni dzierdēiom.

Powuś. Daudž ir tajdu nutikszonu uz pašadlā, kotru mieś nawaryn saprast', paziejti pu prycozynu dāit'.

Eś jūms pasciejszu winu nutikszōnu, goda

brejniejgu, kotru dziedziu nu wina Bazniejkunga. Is mań stóstiela, łabi zynówa; ajsto: kad nu tós witas na tol dziedziwówa.

Walksti Rejzicknis (Rzeżyca), uz pósza ciela jdama nu mójzas P rezma, da mujzas fłybiniu; ir Sólta saucamos *Putny*; pór wydu tós Sólta jt cielś.

Goda 1832, tułajk kad myśu móła biela mieru slimiejba uz łupim; dagóia tiej slimiejba, un da Sólta *Putnu*, Bet kajże nutyka.

Oto, wina puśi ciela łupy spróga, gajsa un slymowa, a pi Sajmieniku dziedziwóiamu utrą móła ciela, ni wina gávś nauuspróga; a to wiel brejniejgok, tys biela wóSORas łajka, kad łupi wyssas sólta, wina wíta ganićios. Kas tie war sapsraśt, algodot un paziejt wali Diwa, un Jò swatu warejbn!

Tolók Povuls taj runowa: Taj ejstin ir. tymia posza rudini, myśu Joniam sadága un Reia.

Bet Broli zynot łabi, kajda biela pry-czyna tós sadiag-zonas. Oto pieć jskulszonas wyssas łabiejbas; jsocią Jons łynús pajsiejt. Wina rejzi, (kaj zwyczajs ir pi mums Ziemniku) ar pyrmieim gajlim cielaś nu miga;

Jońs paciela wysyu Sajni un nugóia da Kungu łynus pajsiejt; zam poszas gajszumias, at-góia Sajmieniejca prasiejt uz brukástis; nugóia wysyi da Ustobas, a guńi ajzamiersa ajzdziat; uz cieplejsza, kókta kuła pastatiejta. Neska j guńś ikkryta spalús, spali ajzadagas; un wysy kúłś un Rčia sadága. Wajże tie ir wajnia Załomu?

Pasokoť otkon mili Kajmieni! Nu kó tys páit, kad załomi wysod atsarunas Ziemniku sznurus un tiejrumus; a reszy kóđ, un nikod uz tiejrumim Kunga? A tajsniejgi runodami (storp siewim tikwin) mies wysyi na cisz essom leli draugi un Pryiateli Kungu. I tu tajsniejbu gajszy róda tós pirúnas nu Ziemniku iz-gódotas.

„Ar Kungu wodóis, bet' wysod Akmini ozátie nosoji.“ Abo „Łaska Kunga diel Ziemnika, da sliksnia tikwin un duráwam. Ar „Kungu taj waktiejgi waiag dziejwoť kajar „Suni.“

A Buru, Czarawniku un Znachoru; kotrus mies taj cisz biejstamiś, nu kajdas statis wajrog? Oto nu statis biediejgu Ziemniku. Wajże ti Znachory nadrejżok un wajrog grybatu padarejt' szkodiś un sztuku Kungu.

gam, ne kaj sowam brołam, biediejgam Ziemnikam?

Sze! dieltó: Kungi tam na tyë, jús ná tikwiń nasabiejstós, beł kur wiel dazyńóš jzdzierdiejś sowa walksti, łabi un bez zelestibas stropiáj.

Wincés: Nü! Powuleń, pasókže kaj runówa ab tú; un kaj daréia tows Mociejtojs?

Powiúz. Łabi; Pasciejszu. Oto taj: jó atgóia da Jò; kajds Ziemniks, waj tó: nu sowas Parafias, aba kocz nü swieszas; żafodamis: kad jam neskas padaréia Żafomü; prasiejdams kab já ratawótu nu nęłajmieš; kab nütu izraut' tás żafomus, ün porswietiej' witu. Abò, waj nązwolejś mieklet' Żnachorá dciel iz-rauszonas.

Ar pacitiejbu wyssas jó runas izkłausa; a kad jáł porstoj runot? Wyssupymok jú sabors, kaj Taws sowu datu, saciejdams. „Mifajs barns! moż pi tiawi ir tyciejbas; ajsto: kad tu wajrog tycy blénim ne kaj poszam Diwam; wajrog biejtis spaka naszkiejsta go-řa, ne kaj Diwa; wajrog turi nuciéia palejga iksz blénim, ne kaj nuciéia palejga nu Diwa.

Un tagad' ešši runowis. Waiaga mieklat' Żnachora; a Diwa palejga ni pagodówi prasiejt'; a wajže na zyni tó: kad bez walis Diwa nikó tiew łoba un slykta nadatikś. Łobums wysajds ir tó łaska Diwa; a wysajda nelajmie ir to Jò stropic. Jo Diws grybiaš tiewi nustropiat', wyssi lauds nąwarás tiewi ratawot'; otkon: koczba wyssi lauds byutu pretim tiew, a jo Diws tiewi sorgos un gřobś, ejstin ~~nikas diew-niko~~ slykta napa-darejś.

Porstoj ~~brejtis~~ ~~šts~~ blénim; na mieklej Monejtoie; war byut' ~~sakad~~ tys pòts Żnachors, kotru atwiczši, is pòts padaréia tiew żafomus, grybadams turat' pażytku nu towa spróstuma.

Nu-ěj pats uz tiejřma da witas kur ir żafoms. Wyssupymok porsakrystis; ajsto: kad mieš Katoliki, pawinni essom siewkuru dorbu jsokdami, palejga nu Diwa prasiejt'. Pieciok jamis drusy, rauń óra Żafomu, un swid' uz mořas; a ruciéiu tiew ar wordu gorejgu, kaj esmu tows gorejgajs Taws, kad nu tó: nikó tiew slykta nadatikś.

Abò nador nikó da łajka plauszonas. A jo Diws zwolejś dagajdiejt' łajka plauszonas;

smieła, druszy plaún, nikó: naschiejstis Nu kiwlejszu posza załoma saciap majzi, atniás kukuleni da manis, a mies obi-diw pa pusiej ju ápiezsim; ruciéiu pór tu, kad ni tiew ni maú ne ajzwodiejš.

Wysod, wysus taj atprowicia: Un tisša, kad pyrmok Jó dziejvoszonas tymò Parafia, kas gods, woseras fajka, wysur dziedrièiòs ab załomim, un mieklèsonom Znachoru; a tagad paldis Diwam, pawyssam nasadzierdis załomu, a Znachory, Bury, un Czarrawniki iz-gajsa.

Wincés. A dielkože ir daudž tajdu Bazejckungu, da kotru kad nužiš un pašciejši ab Załomim, wini runoj: „To ir leła nejajmiejba. Nu tò: war byūt lešs slyktums. Nasawažeiš pòts raūt. Es nužszu da tiewi.“

Tod ilikš Komžu, Stulu, páiam swietiejtu jwdini; un it kaj ar processiju da wilas Załoma. Túr czytawoj nu gromòtas ilgi, Swietiej ar jwdini swietiejtu, krysta, a piec tò: wieras uz pa Diebiessiu, un raun óra Załomu. O! kab załoms byutu blèni, un nikna lita; tò Bazniejckungi nastajgotu, nawietiejtu, naczytawūtū un narabtu poszy.

Powužs: O Bróli! Kauns ir sacicj, bet

wáig lisu runot: Kad ir tajdi Bazniejckungsi, kotniš progorejba, un portéjga grybieszona łasiejzona naudas. cisž bez maras apwaldièia; kotry łosa naudū un mentu, Diws zyna dielkò: un uz kajda gòta; kotry diel naudas gotowi ir wysuswietiejgoku litu pòrduť. Tajdi t): stajgoj załomas raūt; un pisòka pòr tū siew inoksoť.

Bet nawaiağa tám brejniecjis, jo storp diwpaćim? Mocieklim nu posza Kunga Jeza jzłasiejlim, atsaròda progorejšs Judasz, kotrys sowu Mociejtòiu por naudu pordièwia: Tod wiglok un drejšok storp taj daudž Bazniejckungim war atsarástis kajšs Júdasz! Bet wysus Bazniejckungus wáig szanawot kaj Mociejtòius sowus un Witinikus Swatu Apostolu; un patiejkt Diwam pór tu: kad moz, aba pa wysşam nawa tajdu, kotry wujciejtú ticiat blènim un biejštis załomu.

Bartáls pawajcòwa Powuža taj: Pasòk že mums Powuleñ; waj narunowa tiew kod nibièiš tows Bazniejckungs, ab naktis bajdiaklim, un ab pakutawòiom dwiesielom myruszu; stajgòiamu paszu ziemi kas naktis?

Powužs: Runowa. Un na winu rejzi

taj runowa: Lęła ir tó nełajnie, kad lauds
písyt siew gołwu, ar naktiejgom bajłóm, un
winjom tyc.

Na wins jaú nu tús bajłú łabi pastymowu;
na wins un numyra.

Isokums tús bajłú ir tajds: Łajdaki, Fi-
kúti, Moniejtói un Natikli, uz spróstim lau-
tieniem jógódowa wyssajdas bajłás. Kaj tó:
Rodiejzonas pa naktim dwiesielú numyru-
szu. Pasarodiejzonas naźszkiejsta Góra aba
Wałna, zam wyssajdiu statiu; un tam lejz-
nas posokas.

Nu jsokuma runowa tikwin ab tú, a uz
goła jsocià un darejt' diel porbajdiejszonas
sprostuma; un taj: Wysajż wośmiejgi tier-
piás, absaktodamiś ar drėbiom jau małnom,
aba bołtom; jamià uz gołwas dzielža púdus,
nu mołu caurus, tymós púdus biėra úglus
korstus un sorkónus. Tajsieia rógus uz goł-
was, karynieia uz sowas mugóras ódas Łó-
ca aba Wyłka, ar społwom uz aukszu. Ły-
ka uz siewim garus kráktus, aba absaktoda-
mi ar bołtim połógim, un uz garom kuka kó-
iom (kotras kawioły saucas).

Taj porstroiejti, głobóios uz Kopim; aba
štorp kołnym pi cielá; aba kur zam Kryste,

aba kajdus kryúmienius; un gajdieia, kolejdz
pasarodiejś kajds cieláwiejrs jdamajs aba brau-
camajs, tułajk uz jó izskryta, un ju wysajż
bajdieia. Abò, taj porstroiejti, góia da Satom,
da kajdu wacu Akú un bajdieia Ziemnikus;
maurodami, wajdiejdami, aba skaniejdami ar
wazym.

Ar tajdim sposobim na wins porbajdiejś,
bága cik spaka, nu bajliš, a cyts ustobu ajz-
dór un darawas nu wydós padspiż, un ar
pewnunu, net zwierejdamis runoj: „*Re-
dzieiu Wałnu, aba Nudi, Redzieiu dwie-
sieli tajda a tajda Nabasznika.*“

Caur tu kas dinas wajrynowos bajłá storp
Ziemnikim. Dzyndynotói stóstiėia ab tú so-
wim barnym. A wyssuwajrog Wacas Bobas,
łajka garu wokóru rudinia, runowa ab tim
brejnumim barnym.

A ti štapkauni, Moniejtói, jo ar tajdim
sposobim jzbajdiejś nu Satom un Akóm baj-
lejgus Ziemnikus; Tułaj žug Zyrgus, Guwias,
un wyssajdas litas: a Sajmieniks kocz un
dzierd, bet biejstos un pasakustynotiś, ajsto:
kad godoj; kad tó ejsti ir Wałny, aba nułó-
diejtas dwiesielás.

Cisz tigi ti bezdiwiejgi lauds bajdieia spre-

stus, tolejdź, kolejdź Wiersiniki Suda, cytus sagiwa, cytus ciutuma paturéia, a cytus un smagi porstropiéia pór tu. Nu tó fajka, gu droki laud's por-toia biejtis; bet sprusti laud-tieni; Siwitiás, un mozi barni biejtúcies, un tagad' wiel biejtós.

Jo nakti kur porskryś piela, aba ku ajz-ku tynoś, tyuléń godoj, kad dwiesielá myrunia staigoj. Jo pasorgoś nakti susatiwi (cién) nu kó nibiéis; aba boftu kraktu, aba snotini uz satmalaś, kotras pret nakti poszas nasáiamia, tyuléń godoj un runoj ar bajli. „Re-dziéiu naźskiejstu goru, taj wysod, kaj pi-runa soka. *Fajka bajlis, ptotas ir acs pi-cytwaka.*“

Tys że pats Bazniejckungs runówa: Na-ticit' tam, kad Wałny pa naktim staigoj, un wysajź bidynoju laud's. Kad pijam uz siewim Wyssajdas statias, lejdź sowas grybieszonas. Na-ticit' tam:

Naszkiejts gors bez walis Diwa, nawar ni pasakustynotis nu Ellis! A kab Diws Kungs syútieitu wałnus diel bajdiejszonas lau-žu, tod ejstin syútieitu diel bajdiejszonas, Faj-daku, Nagudieju, un zágłú wofk ślamus pa

naktim; a na da laudim enotliwim un mi-rejgim.

Lejdz dwiesielás myruszu staigóiamas pa ziemi pieć smiertis ir tó litas jzgodotas:

Dwiesielás styktu laužu, ir uz myžu myżam pazudynotas: cisz mukas Elnis, nu turyniás nawa sposoba un ratunka jzarautis. A kajže jós waratu jit da missas numyrusza, un bajdiejt' laud's.

Dwiesielás kotras ir nutisotas da Stauca-mós gunis; tymo wita pakutawoj da fajka, tolejdź, kolejdź tajsniejbaj Diwa názamoksoś. A tie uz ziemiś pieć smiertis nawar pakuta-wet: Kóže winiom wofkótis pa naktim un bajdiejt' laud's?

Ab Swátim kotry prycoíos Diebiesis ni war pagódot' tó: kab wini bajdiejtu lauds. Jo kám (kaj turom iksz Swátim Rokstím) pasarodiéios Swáti, lelu pryca a na bajli pa-darécia.

Bet Swáti rodliéios, un ródas tikwiń Swatim laudim; a miés greciniki, nawar-rym un nagodni essom tajdas fajmies spadzie-wóbis.

Kolejdź miés szudin izaszkiersimies, es jums pastóstiészju winu nutik-zonu ab nak-

tiejsom bajłóm, kotru dziedziéiu nu wina Baz-niejckunga.

Biéia tiej nutikszona goda 1822 kad Is stajgówá szkófa *Wotyneus*, abò *Zabiatly*.

Na tól nu Wołyncu dziejwowa wins Kungs, kotram paworđia biéia Borodzicz, tys Kungs biéia lúti cisz skúps, łasiéia nauđu ar lehu progorejbu, taj kad diel siewi posza uz édi-nia un drebnióm żałowa; un dziejwówa pa pusiáj płyks uz Otkons. Nabiéia jam Siwas un barnu. Nikur, ni da kó is nabraukowa, un nikas da jó nabraucia gostús. Diel sowu Ziemniku biéia cisz gryuts un plesigs. Bié-ia jaú iksz wacuma, wajrog na pus myúżejgs cyłwaks. Jo pokóius nabiecia ni wina cył-waka, kaj tikwiń mozajs pujszkinieus nu Walkstis páimts. A Piekarni, tikwiń Wójs wacajs. Sajmienica da łupim un Pastuchs.

Is winu rejzi cisz ajstymówa; guléia gryúta slimiejba, wajrog na trejs Niedielás, bet piecó Doktora nasytiecia; ajsto: kad żał-jam biecia nandas. Wina rejta pasaucia da siewi Wóju; wajcowa ju ab dorbin, ab tiej-rúmu, un pisciéia kab tajdu, un tajdu dorbu strodótu.

Wójs nugóia uz tiejrumu, Pastuks łupus

ganiéia. Sajmienica ab pinu stajgówá, a mo-zajs pujszkinieús sadadams pi styma ajzmy-ga; Kungs guléia, un bez nikajda licinika nu-myra. Pujszkinieús pasamudós nu migá; wie-ras, Kungs nasakustynoias, na wájd' un na-pyúsz, pazyna kad jaú numyra; jziciecia tód drejż nu pokóiu, un jsoiá ar lehu bótsu kłikt'. *A Waj!* Kungs numyra! Kungs numyra!

Tyúleá dagóia tiej zinia da Wója. At-góia is nu tieruma da múżaj; taj ir: Kungs numyra gódoj kú tie darejt'. Padiéwia zini winam Kungam na tol dziejwóiamam; tys tyu-leń cytim, un rejł agry piskrécia dauđz Kun-gu, a wyssi runoj: kad essom Nabasznika tywiéicia radnia, mały, kolejdz Nabaszniks dziejwówa na biéia jam ni wina radnis, ni drauga.

Pisciéia tí Radniki patajsiejł szkierstú; a kad Nabaszniks pa wyssam biéia stiejws, ajsto kad diw dinas bez szkiersta guléia; tód namozgodami jú, ar tóm poszom drebnióm iksz kotrom numyra, jlyka jú szkiersta. Piecó tó: jsócia mieklał pa skrejnióm, skrejniejtióm, un szkapiu, kab atrašt' nauđu uz bieróm. Wys-sim Radnikim wajrog próta stou nauđa, ne-kaj Nabaszniks. A tie nikur, ni ó nawa,